

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS:

ZSIVKOVITS ANTAL.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőszék:
Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a »Nemzeti« balesetbiztosító rész-
társ.-nál 3000 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

Győzelem.

Miskolcz, 1905. június 3.

—ko— A betegsegélyző-pénztár közgyűlése is lezajlott és a győzelem ezuttal még a higgadtabb elemek javára dőlt el.

Nem tagadhatjuk, hogy ez a győzelem erős küzdelem után éretett el s erősen kellett a higgadt elemek jóérzésére s belátására appellálni, mert különben ezen legnagyobb és legfontosabb jóléti intézményünk is idegen befolyás alá kerül.

Köszönet érte azoknak a vezető egyéneknek, a kik akaratuk egész erejével s jó cselekedetük teljes tudatában, tekintélyükkel védték meg a már népszerűtlen ügyet.

Mert mi türes-tagadás benne, ez a beteg-pénztár bizony — beteg. Tul-élte önmagát. De a mikor a helyzet orvoslását, mint feltétlenül szükségeset, elismerjük és komolyan sürgetjük, fel kell tiltakozó szavunkat emelnünk az ellen, hogy itt orvosok képében kontárok jelenjenek meg s a beteget egyenesen ki-végezzék. Bizzák csak a gyógyítást hozzá értő egyénekre, a kiket nem a fel-tűnési viszketegség vagy egyéni hiuság, esetleg anyagi haszon, hanem a kötelesség-tudás s a felebaráti szeretet vezet ténykedésükben.

A győzelem most megvan, de szolgáljon ez tanulságul az intéző-köröknek s lássanak hozzá mielőbb egy alapos reorganizációhoz, mert az a sok apró betegpénztári operett-részlet, melyet a vonal lakói egymás között némi keserű-séggel beszélgetnek, igen könnyen drámává vedlik át.

Mert már a hópehely megindult a hegyről, a felsőbbség pedig gondos-kodják arról, hogy *lavina* ne legyen belőle.

Meg hát ideje volna, ha végre felhagynánk az ötletszerű kapkodással; ránk férne egy kis rendszer, mert azok a szolgálati főnökök tekintélyét nem emelik, sem pedig a fegyelmet nem fokozzák.

Keresetlen őszinteségek.

V.

Június 3.

Az 1904. évi november havától az 1905. évi április haváig — tehát alig egy fél év alatt — nem kevesebb, mint *hat* vonatkísérőt gázoltak agyon *csupán a csak a miskolczi üzletvezetőség területén.*

Ennek a borzalmasan szomorú ténynek a hatását szükségtelen színezésekkel és dekorációkkal emelni. Színezésnek fájdalmasan komor az az immár megszokottá vált feketeség, a mit hol az egyik, hol a másik szerencsétlenül járt bajtárs temetésén látunk, dekorációnak pedig ott van az a hat gyászba borult özvegy, meg az a *legalább is háromszor* annyi árva gyerek, a kik az elhalt vasutasban hitvest, apát, gyámolítót, jövőt, reményt, mindent elvesztettek.

A vasutintézet pedig — a kinek a szolgálatában e szerencsétlenek elpusztultak —

a hirlapok megszokott sablonja szerint „*Szigoru vizsgálatot indit annak a kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.*” Minthogy azonban a legszigorubb vizsgálatral és legkeményebb büntetéssel sem lehet többé az egyszer agyongázolt alkalmazottat életre kelteni, a szerencsétlen hátramaradottakat szép keveset érdeklí az, hogy vajjon büntettnek-e meg a szerencsétlenségért valakit, vagy sem. Annál inkább érdeklí azonban őket az az anyagi támogatás, a mit kárpótlás, végkielégítés meg — a jó Isten tudja — mi czímen várnak és kapnak a vasuttól.

Mert a vasut fizet. Vagy per vagy egyezkedés útján, de majdnem minden esetben fizet. Miután pedig a szegény özvegyen és árván maradottaknak nem per, hanem kenyér kell, a legtöbb esetben sietnek ki egyezni a vasuttal, hogy mielőbb pénzhez jussanak.

A törvény holt betűi szerint a vasut ezzel a végkielégítéssel vagy kárpótlással eleget tett a kötelezettségének, de vajjon eleget tett-e a lelkiismeret törvényei szerint is? Én azt hiszem — sőt nemesak hiszem, hanem határozottan állítom is — hogy nem. Nem pedig a következő okoknál fogva.

Meghalt, elpusztult a kenyérkereső, a csa-

TÁRCZA.

Masodik tavasz.

Hosszu tél után először csalt ki a tavasz. Egy kissé még hűvös, fázós az idő. A kabátot még nem lehetett levedleni, még csak panyókára vetnisem, hanem begombolni állig. Foga volt még a napnak. Kezeimet könyökig a zsebbe mélyesztettem, de azért ki a szabadba! Mindegy, hogy merre, mindegy, hogy hová, — csak a szabadba! A levegő még metszette egy kissé az állam, különösen, hogy kiértem a városból, de a fakadó bimbó illatos leheletével volt már fűsze ezve s az életre kelő növények mámoros illatának párájától részegítő, melyet érezni lehet csak, de megmagyarázni nem. Észrevételül is életkedv, csapongó öröm száll az ember lelkébe, ha e légkörben tartózkodik, átissza, mozgásba hozza, életre kelti ez a testnek minden polusát, minden atomját. Senki sem tudja, mi ez a részegítő valami, de benne van a tavaszi levegőben.

Nincs cél, mely után törnék; nincs szándék, mely vezéreljen; megyek minden irány nélkül. Nézem a természet életre kelését s gyönyörködöm benne. S az életről ábrán-

dozva, öntudatlanul a holtak birodalmába tévedtek, de ott is csak az életet látom most s nem keresem az enyészetet. Évtizedes, szétmáló sirkőre fut a borostyán s az omladó sir egyik oldalán ibolya-leveél bujlik elő; előrse egész telepnek Mindjárt mellette gondozott sirnak hantjain virágzik a még csak a napokban kiültetett jáczint. Kissé távolabb csonka vörös kőkeresztben olvasnám az írást, ha le nem törülte volna az idő. S még is jeles ez emlék: kellős közepén, mint egy kis tányér, akkora csiga van befoglalva óriási medalionként. Ezt nézem, simogatom a tenyeremmel, követem az ujjammal szabályos kanyarulatát. Milyen érdekes

Egyszerre, észre sem vettem, csak mikor oda köszön a temető őr:

— Idegen ember; — a régít ismertem.

Barátságos; tisztességtudó, javakorbéli ember, bizonyos megtörtséggel az arczán, fájdalommal a szemében.

Azután közelebb lépett s beszélgetésünk az időről a halottakra tért s hogy bátorsága megjött, a keblében meggyülemlett érzelmek kitörni vágytak, a könnyű, illatos tavaszi levegő, melytől repül a lélek multba, jövőbe, régi emlékek hurjait szólaltatja meg szíven s beszél magáról.

*

láfentartó, az apa, a minden. Az adandó kárpótlásnak tehát oly összegűnek kellene lennie, hogy abból az özvegy megélhessen, gyermekeit táplálhassa, nevelhesse, iskoláztathassa, legalább is addig, míg azok keresetképesekké lesznek. Ekkora összeget azonban a vasut nem ad és nem is adhat, mert hiszen akkor akár az egész jövedelmét elfizetheti e czímen.

Már most az az özvegy, a ki lehet jó feleség, lehet jó anya, lehet kitünő házi asszony, de semmi esetre sem tud gazdálkodni, a kezébe kap egy olyan összeg pénzt, a milyent még talán soha a sajátjaként együtt nem látott. Ebből a pénzből hozzáfog az adósságokat fizetni. (Ugyan melyik vasutasnak nem volna adóssága.) A mi pedig ilyenkor kerül bőven, (temetkezés, kérvényírás, gyászruha stb) és a jó Isten tudná még mi minden. Azután bevásárol egy-egy jobbacskadarab ruhát, butort, mi egymást, mert „most már nincs kenyérkereső és ki tudja mikor vehetünk megint.“ Szóval az asszonyi gazdálkodás (még ha egy kis hiúság, vásárolni vágyás, a mi szintén nem éppen ritka asszonyi betegség, hozzá nem járul is) mihamarabb megtermi a gyümölcseit. A kapott pénz elfogy, elkallódik és rövidesen beköszönt a nyomor, az inség, a nélkülözés és

az apa halálakor még alig néhány éves árvák felnövéen, sirva panaszolják, hogy „*a mi apánk is vasutas volt.*“

A vasut tehát csak a vádló, a követelő ajkakat hallgattatta el, a midőn szerencsétlenül járt alkalmazottjának özvegyével kiegyezett, de a tulajdonképeni szerencsétlenekekről, az árvákról nem gondoskodott.

A vasutnak tehát nem a minél olcsóbb kiegyezés lenne a kötelessége, hanem igenis kötelessége lenne az özvegyet — a mennyiben erre alkalmas és családi viszonyai nem gátolják — az intézet szolgálatában alkalmazni, kötelessége lenne a hátramaradott árvák neveltetéséről, iskoláztatásáról gondoskodni, illetőleg a kárpótlás gyanánt adandó összegnek e célra fordításáról gondoskodni, kötelessége lenne a keresetképesé nőtt árvákat akként neveltetni, hogy azok jövőjüket az intézet szolgálatában megalapíthassák és végül kötelessége lenne egy ily szerencsétlenség bekövetkezése alkalmával a lesújtott és cselekvésre képtelen családot tettel és tanácscsal támogatni, nehogy a mint az — sajnos — a jelenben történik, holmi „jóakarók“ és „közbenjárók“ az anyagi és egyéb ügyek rendezése körül tett munkálataikért a szerencsétlen hátramaradottakat alaposan megsarczolhassák.

Szegény embernek nehéz az élet; nekem is az volt, hejh, de az.

Pénzügyőr voltam, — fináncz, Nagy-Szombaton. Kevés fizetéssel, nagy strapával járó szolgálat az kérem, — átestem rajta. Esett, vagy fujt, éjjel, vagy nappal, mindegy volt az, menni kellett a főzőkhöz. Ha átázva, fázva bebuktunk a főzőházba, legalább fölmelegedhettünk egy kissé s ha megkínáltak egy kis akkor főlt eleje pálinkával, égett a torkunk, könyezett a szemünk, hogy ittunk, de akár milyen rossz volt is, jó volt, mert legalább melegített egy kicsit; — azóta sem ittam.

Bizony keserves volt ez az élet, de volt mégis kenyerem: — valamikor talán följebb is viszem! Nem is lett volna baj, ha össze nem ismerkedem egy leánnyal. Szép volt, az apjának is volt valamicskéje. Két esztendeig jártam hozzájuk, megszerettük egymást, nem is lett volna semmi akadály, hogy egymásé legyünk.

A pénzügyőrséggel felmondtam, arra házasodni nem lehet; a leány apjának volt egy kis ismeretsége, azt mondta, hogy bejuttat a városhoz, mégis csak nyugalmasabb életünk lesz.

Megtartottuk az eljegyzést, kétszer ki is hirdettek. Csináltattam szép ruhát. Egy hét múlva lett volna az esküvőnk.

Hanem másképp lett.

Előbb egy barátnőjének az esküvőjén volt nyoszolyólány, én voltam a legénye. Nagyön szép volt. Az oltár előtt a fülébe sugtam, hogy egy hét múlva mi állunk úgy a pap előtt, mint most ezek. Hozzám simult, szeméből angyali jóság sugárzott felém s talán a boldogságtól, a keze reszketett a kezemben.

Készült a menyasszonyi ruha, fehér, mint a lelke, tiszta, mint a lilium, csillogó, mint a ma esett hó. Siettek vele, el is készült egy hét múlva, épen jókor, halotti szemfedőnek...

Szemében megcsillant a könny, lassan cseppé gyűlt, azután végigperdült megtört arcán s az előttünk levő sirra esett, — jobban nő ott tőle a fű. Ha van élet a másvilágon, látja, érzi bizonyosan, kinek szól.

Azután könnyes szemével csak nézett a messzeségbe s

Elrepül a lelke messze, messze messze,
Egy temető-kertbe,
Horpadt sirhalomra, mohos kis keresztre,
Mohos kis keresztet fájón átölelve,
Azon a kis siron
Pihen meg a lelke, egy pár rövid perczre.

Aztán zsebéből kihuzza nagy piros kockás zsebkendőjét, szárazra törli vele a szemét s úgy folytatja:

Sokat hallom emlegetni a vasutasok „szövegségét” Nem ismerem bővebben a czéljait nem igen tudom, mire akarnak szövetkezni, de ha — a mint hallom — ezt a pontot is a programjukba vették, ugy ez igen szerencsés gondolat.*)

Forgách Boldizsár.

A dijkedvezménytől való megfosztás.

— Jogi eset. —

Elszámolási mód elírása hiányában sem foszthatja meg a vasut a felet a dijkedvezménytől

Június 3

Egy helyiérdekű vasutról Fiuméba rendelt küldemények után 10° os dijkedvezmény engedélyezett hirdetés útján, olyképpen, hogy a helyiérdekű vasut végállomásáig az illető helyiérdekű vasut helyi dijszabása. onnét pedig az adriai köteléki dijszabás alkalmazandó. Egy, az elszámolási mód előírása nélkül feladott küldeményt a feladási állomás közvetlenül Fiuméba rovatolt el s a 10° os dijkedvezményt nem vette figye-

*) Lelőzölhük állandó munkatársunk ezen czikkét, bár ki kell jelentenünk, hogy egyes pontjai nem is fedik teljesen a mi nézeteinket. Legközelebb egyébként lesz alkalmunk ez irányban külön is kifejteti álláspontunkat.

Szerk.

Fölvettem az esküvőre készült ruhámat s templom helyett temetőbe mentem, esküvő helyett — temetni s ott maradt a lelkem felé eltemetve. Ugy mentem haza, meg sem esküdve még s már is árván, elhagyottan.

Messzről szakadtam e vidékre, nem volt többé, ami oda kössön, nyakamba vettem újra a világot; szöktem magam elől. Kis pakkomban lelkem megmaradt felének szemfedője, fájó emléke, a ruha, keblemben a szomorúság, bánat, fájdalom.

Azután hányódtam, vetődtem. Érzelmimnek akartam élni csak, bármily kínzó is azok, szenteknek, érthetetleneknek tartottam őket. Kerültem az embereket, fájó látásuk

Ez sem sokáig tartott, hogy éhen ne vesszek, beálltam egy dunai teherszállító hajóra s míg újra, meg újra bejártam az országot egyik határtól a másikig, Pozsonytól Orsováig: nap meg-megújuló fájdalomban hány álmatlan éjjel nyögtem az ár ellen nyögve küzdő, a teher alatt recsegve ropogó hajóval, melynek terhe, mintha lelkemet nyomná fáradt zakatolásában, mintha keblem zihálását hallanám. Zavaros álomban pedig megjelentek előttem: sir, menyasszonyi lányol, halotti szemfedő.

Igy ment ez napról napra. És Isten tudja hányszor, míg egyszer, miután először vágy-

lembe. A fél utólag követelte a különbözetet, a mit a vasut meg nem adván, a doig perre került.

A budapesti kereskedelmi és váltótörvény-szék a vasutat a különbözet megtérítésére ítélte a következő indokolással: A dijkedvezményi hirdetés a helyiérdekű vasut állomásairól Fiuméba közvetlen fuvarlevelekkel feladott szállitmányok után a helyiérdekű vasut helyi dijszabásának tételeiből rovatolás útján ígér a szállitató közönségnek 10° leengedést.

Minthogy pedig a helyiérdekű vasut állomásainak Fiuméval való forgalmában, a helyiérdekű vasut helyi díjtételeiből 20° os leengedést rovatolás útján adni csak ugy lehet, ha a helyiérdekű vasut állomásairól Fiuméba feladott küldemények előbb a helyiérdekű vasut végállomására rovatoltatnak s innen Fiuméba átrovatoltatnak, tehát csak akkor, ha egyrészt a helyiérdekű vasut helyi díjtétele, másrészt a csatlakozó állomás és a Fiume közötti köteléki díjtétel számittatik fel s minthogy a vasut, ha előírás hiányában maga választja meg a feladott áru elszámolási módozatát, nem foszthatja meg a felet az őt megillető dijkedvezmény élvezésétől az által, hogy a felvevő vasut végső állomásáig való rovatolást és ezzel a helyi díj-

tam, — bántott a magány. A fájdalom anynyira beieette magát lelkembe, hogy még csak gondolkozni sem tudtam tőle, csak tépelődtem; a széles Duna egyhangúsága megfeküdte lelkemet. Ébren vagy alva, mindig csak a fehér fátyol lebegett előttem, csak annak suhogását hallottam.

Szabadulnom kellett tőlük, ha azt nem akartam, hogy megőrüljek.

Ott hagytam hát a csendet s a zajba menekültem; Pestnek egymást taposó emberáradatába, hol, ha élni akarok, futnom kell nekem is az élet után, hol a küzdelemben nem érek rá foglalkozni magammal.

Először szokatlan volt az élet, azután vitt magával az ár önkénytelenül.

S a kenyérharcban kapott sebek lassan feledtették amazt.

Még volt miből, — csak ment az élet, de csakhamar kifogytam mindenből. Nem volt már csak ruhám, az esküvőre készült ruhám s hogy ez se kössön a multhoz, de meg mert élni is kell, eladtam s vele egy fájó emléket, lelkemnek megmaradt felét.

Már-már elfogyott ez is, mire egy kis szolgálatom kerülközött.

Jó ember volt a gazdám nagyon; jó sorom volt nála, meghallgatta mindig ügyes-

tétel felszámítását mellőzi s a küldeményt a feladó és a leadó állomás relakciójában fennálló köteléki díjtétel alkalmazásával közvetlenül számolja el: önként következik, hogy bár a vasut a perbeli szállítmányokat a feladó és leadó állomás között fennálló köteléki díjtétel alkalmazásával számolta el, a felperes nincs elzárva attól, hogy utólag a helyi érdekű vasut helyi díjtételének, a helyi érdekű vasut végállomásától Fiuméig pedig a köteléki díjtételnek felszámítását s egyben a helyi díjtételből ígért leengedés számbavételét követelhesse.

Ez alapon a vasut a kért visszatérítést köteles megadni.

HETI KRÓNIKA.

Június 3.

Katedráról, szóval, elvben
Harczolunk a párbaj ellen,
Ám a járvány terjed egyre —
S vígan kapunk fegyverekre.
Minden bokor párbajt lehel,
Párbajsegéd minden ember,
S affér terem, mint a gomba.
Párbaj tehát van naponta.

bajos dolgom; jó szóval vigasztalt, tanácsal segített.

Ebbe az állásba is ő rendelt be. Áldja meg az Isten!

Sokáig voltam nála, aztán lassan felejtettem is. Csak néha jelent már meg a fátyol, szemfedő. Hiszen régen is volt. A kis siron is é et hajt azóta: lü, fa, virág s az én szívem is újra éledt, de míg az épen kilenczedszer, szívem először azóta . . .

Fiatal özvegy volt ő is s árva, mint én s mindig oly jó hozzám. Megismertük egymást mint ő vele; megszerettük egymást épen mint vele s ha az Isten akarja, hát egymásé is leszünk.

Kétszer hirdettek már ki, egy hét múlva lesz az esküvőnk . . .

Arcát bearanyozá a tavaszi nap, míg szívében új élei ébred s szeméből öröm sugárzik.

A felhők lehúzódtak az ég aljára s napnak sugarai csókolva nyaldostak végig mindent s e csókra az élet lüktetett mindenütt. A hosszú téli álom után élet ömlött el a holtak birodalmán is. Csak az új életet láttam most mindenütt s nem az enyészetet is.

Körülöttünk pedig fényes, csillogó nászi öltözetében röpkködött a fekete rigó.

Tóth István.

Parlamenti finom modor
Piszkos kloakákban kotor;
Valóságos kondás nyelven
Enyelegnek durván, nyersen
És ha párbaj lesz a vége, —
Folyik az ártatlan vére . . .
Bizonyísten, szükség volna
Egy kis „Művelt Társalgó“-ra.

Társalogni szellemesen,
Hogy a szónak magva legyen,
Nehéz dolog, sőt művészet,
Kivált ha rá szükség készlet.
Japán s orosz hajó-hadak
A mult héten társalogtak,
Japán szónak volt is magva:
Tüzet szórt az orosz hadra.

Vetelkedő diák-sereg,
Melyben tüzes, friss vér pezseg,
Bátran, büszkén sikra lépett,
Hogy arasson dicsőséget.
Szép verseny volt. Vének szíve
Ifjúvá lett láttán szinte.
S mi kívánjuk, hogy eképen
Küzdjenek majd komoly téren.

Alfonzó még ifju legény,
De azért már király szegény,
Terhes pálya pedig szörnyen,
Veszélyesebb, mint a vörheny.
Anarkista fránya banda
— Minden lépte handa-banda —
Már is halált mondott rája,
De nem talált a bombája.

Végezetül dorombomra
Vizvezetek! jöjj te sorra!
Megrepedtél, kiöntöttél,
Azt gondoltad: árviz lettél,
Hát ilyet nem illik tenni,
Mert voltaképen nem vagy semmi,
Ha megjavul, mi most hiba:
Ott léssz, hol a — **pragmatika.**

† Turidu.

Tanulságos törvényszéki tárgyalás.

Budapest, 1905. május 31.

(dr.) F. évi május hó 31-én a budapesti kir. büntető törvényszék Berényi Alajos, volt ruttkai szertárfelügyező ellen rágalmazás vétsége miatt megindított bűnügyében tartotta meg a főtárgyalást, a mely az érdekelt személyek, de meg eredményét illetőleg is bizonyára érdekelni fogja olvasó közönségünket, azért alábbiakban egész részletesen közöljük a tárgyalás lefolyását.

Berényi Alajos volt szertárfelvigyázó 1901. év első felében azért, mert Ruttká állomáson nagyobb mennyiségű kőolajat, fát, porosz kőszénpedig egész kocsirakományokban idegenített el, fegyelmi uton a szolgálatból büntetesképen elbocsájtott. 1903. évben azután, amikor Berényi bűnlajstromának egyik főtanuja, Kovatsevits volt ruttkai pályavendéglős már nem volt életben, Berényi kártérítési pert indított a magy. kir. államvasutak ellen állásába való visszahelyezése, az időközben elvesztett fizetés és kamatos kamatainak megtérítése iránt. Ezen perben beadott keresetében Vidats János osztályfőnököt, mint a vizsgálat vezetőjét szemenszedett rágalommal és sértésekkel halmozta el, többek között azt állítva, hogy Vidats János osztályfőnököt, Berényit, daczára annak, hogy betegen ágyban feküdt és 40–41 fokos láz miatt önkivületi állapotban volt, az ágyból a szertárba rendelve, esendőörökkel és lecsukatással való fenyegetéssel oly lopások, illetve sikkasztások beismerésére bírta reá, amiket soha sem követett el, csak azért, hogy Berényit állásától megfoszthassa. Később pedig, amikor fegyelmi határozattal büntetesképen el lett bocsájtva és Berényi tanácsért fordult Vidats János osztályfőnökhöz, Vidats János ravasz törvetéssel a felebbezésről lebeszélte és kegyelmi kérvény beadására beszélt reá, hogy így állásának visszanyerését is lehetetlenné tegye.

A kártérítési keresetben foglalt ezen rágalom miatt hivatalból indított meg Berényi Alajos ellen a bűnvádi eljárás.

A május hó 31-én Budapesten megtartott törvényszéki főtárgyalást Szepessy István vezette, mint az ítélő tanács elnöke és dr. Vargha József kir. ügyész képviselte a vádhatóságot.

Vidats János osztályfőnök a tárgyalást megelőzőleg is már az ítélő tanács elnöke előtt s magán a tárgyaláson is kijelentette, hogy azon esetben, ha Berényi Alajos belátja, hogy mily alaptalanul rágalmazott, mennyire igaztalanul támadta meg és mindezekért a kir. törvényszék előtt bocsánatot kér, nem kívánja Berényi megbüntetését, ha azonban rágalmazó és sértő állításait fenntartaná Berényi, úgy kéri a legteljesebb bizonyítás elrendelését, mert nem egyéniségét, hanem közhivatali állását tekintve, az ügynek teljes tisztázását kell kérnie.

A kir. törvényszék, miután Berényi vádjait fenntartotta, elrendelte a bizonyítást, melynek során Berényinek a bizonyítékok után való kapkodása és vergődése igazán szárnalmas, sőt határozottan visszataszító képet nyújtott. Az összes általa hivatkozott tanúk mind azt igazolták, hogy Berényinek a vizsgálat alkalmával volt ugyan kisháza, azonban nagyobb fokú láznak s így

önkivületi állapotnak legesekélyebb nyoma sem volt rajta észlelhető; majd felolvasta a tárgyalási elnök a fegyelmi vizsgálati iratokat, a melyekből teljes beigazolást nyert nemcsak az, hogy Berényi önkénytelen, minden befolyástól menten rántotta le a lepelt a sikkasztásoknak egész halmazatáról, még pedig, egynek kivételével, olyanokról, a melyekről a vizsgálatot vezető Vidats János osztályfőnöknek tudomása sem volt, tehát teljes lehetetlen volt azok bevallását Berényinek szuggerálnia, hanem beigazolást nyert az is, hogy Vidats János osztályfőnök, a mennyire hivatalos kötelessége csak engedte, sőt azon túl is a leghumánusabban járt el Berényivel szemben, a mikor minden befolyását latba vetette, hogy Berényi ellen a nagymérvű szénsikkasztás miatt a bűnvádi feljelentés meg ne tétessék, hanem az csak fegyelmi uton toroltassék meg, s hogy az elbocsájtást kimondó fegyelmi határozat ellen Berényi részéről beadott kegyelmi kérvény ugyanis tárgyalassék, mint felebbezés s ugyis mint kegyelmi kérvény, hogy így minden módja meg legyen Berényinek arra, hogy állását esetleg ismét visszanyerhesse.

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Vargha József kir. ügyész mondotta el erőtől duzzadó és igazán a vádlottra megsemmisítő hatású vádbeszédét, a melyben Berényit mint olyan egyént állítja a törvényszék elé, a ki jóllehet igen jól tudja, hogy semmiben sincs igaza, nem által egy közpályán mozgó férfit a leggaládabb vádakkal befeketíteni nyomorult anyagi haszonért, noha ennek a ferfiúnak köszönheti, hogy most az elkövetett sikkasztások miatt nem a börtönben ül, a hogyan méltán megérdemlené, hanem szabadon rágalmazhat.

Berényi védőügyvédje beszélt ezután, a ki sajnálattal bár, de szintén kijelentette, hogy védenéze semmit sem tudott bizonyítani s így nem is azon a ezimen, hogy Berényi nem vétkes, hanem csak azért kért felmentő, esetleg enyhe ítéletet, hogy Berényi a rágalmazó állításokat Vidats János osztályfőnökre rendes perben, mint ügyfél ellen hozta fel a kártérítési keresetben.

Ezek után a kir. törvényszék visszavonult, majd circa 15 perczig tartó értekezés után kimondotta az ítéletét, mely szerint Berényi Alajost a Vidats János osztályfőnök ellen elkövetett, a btkv. 258 § ba ütköző és a 270 §. 2. pontja szerint hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt egy hónapi fogházra és nem fizetés esetén további ötnapi fogházra átváltoztatandó 100 korona pénz büntetésre ítélte.

Az ítélet indokolásaként különösen kiemelte az elnök, hogy az ítélet meghozatalánál enyhítő körülmények azért nem voltak figyelembe vehetők, mert vádlott a leggaládabb vádakkal halmozott el egy köz-

közpályán mozgó férfit, alacsony haszonlesésből s vádjainak nemcsak a leghalványabb árnyalatát nem tudta bizonyítani, hanem ellenkezőleg a tárgyalás során az nyert beigazolást, hogy a megrágalmazott férfiú vádlatl szemből szembe a lehető leghumánusabban járt el.

Az ítélet ellen Berényi Alajos enyhítésért, védőügyvédje felmentésért, esetleg enyhítésért felebbezést jelentett be, a kir. ügyész megnyugodott az ítéletben.

HIREK.

* **Szerencsétlenség Ruttkán.** A múlt héten Ruttkán egy vasuti munkás a vasuti vágányokon akart áthaladni, de oly szerencsétlenül botlott meg a közeledő mozdony előtt, hogy elesett és a mozdony kerekei az egyik lábát elvágták. Teschenbe szállították, a hol amputálták.

* **Budapest—Ungvár—Lemberg.** A Galicziával való összeköttetésünk új vonalat nyer és Lemberg legközelebb e vonalon át lesz a fővárosból elérhető. A Csap—Ungvár—Nagyberezna közötti vonal első osztálya vonallá válik és még e nyár folyamán Uzsokig lesz kiépítve. Az osztrák államvasutak már Uzsokig kiépítették saját vonalukat. Az új összeköttetést leginkább hadászati szempontok tették szükségessé.

* **Elgázolta a motor.** Legujabb közlekedési eszközünk is átesett már a vérkeresztségen öt hónapi működése után: elgázolta Füzes-Abonyban Gulyás János 47 éves vasuti munkást. Gulyás a sinek között dolgozott s nem vette észre, mikor a motor kijött a fűtőházból. A kerekek alá került, melyek balvállát s felső karját széttronsolták. Karesontja szilánkokban állott ki a husból. Beszállították az elszerencsétlenül munkást rögtön Egerbe, az irgalmasok kórházába. Az orvosok amputálni akarták karját, azonban se a beteg, se felesége nem egyeztek bele. Hiába mondták az orvosok, hogy akkor sérüléseibe okvetlenül belehal a beteg. Az egyszerű falusiak ennek ellenére is hazamentek és Gulyás haldokolva érkezett haza Abonyba, biztos halálára.

* **A nagykaroly—csapi vasut** munkálatai erősen folyamatban vannak és e vasut, érteztetésünk szerint, még ez év szeptember havában a forgalomnak lesz átadható.

* **Vasuti baleset.** Putnokon Szekarsik József vasuti munkásnak egy kocsii jobb lábán négy ujját levágta és fejét a kocsilánc bezúzta.

A szerencsétlenül járt embert vonaton bevitték Miskolcra a gömöri pályaudvarra, honnan a mentők az Erzsébet-kórházba szállították.

* **Parbaj a vonaton.** Tragikus eset történt nemrég Amerikában a Canobelt-vonal egyik vonatán Calhoun Edvardot, egy vasutkirályt az említett vonal volt alelnöke és vezérigazgatója: Eltridge a vonaton agyonlőtte. Eltridge ezelőtt két évvel Dolofaut kapitányt, e vonalnak másik igazgatóját ölte meg. Ettől kezdve Calhoun és barátai egyre üldözték. Mikor Calhoun és Eltridge multkor az arkansasi személyvonatra folszáltak s egymást meglátták, nyomban revolvert rántottak s egymásra lőttek. Calhoun három golyótól találva, holtan rogyott össze.

* **A Békés-csanádi h. é. vasut rt** felbontotta az államvasutakkal fennálló üzletkezelési szerződést és vonalait az aradi és csanádi egyesült vasutak rt.-nak adta bérbe.

* **A vasut felelőssége fagyásnak kitétt áru elfagyása esetén.** Egy 1902. decz. 14 én Győrbe érkezett gesztenye, narancs és karfiól küldeményt a címzett decz 15 én átvevén, midőn az árut a raktárában elhelyezte és kibontotta, azt látta, hogy az összes áru elfagyott. Emiatt pert indított a vasut ellen, követelve az elfagyott áru értékét. A győri törvényszék a keresetet elutasította. Felperes ugyanis azon a czímen követte a kereseti összeget, mert az áru a győri rendeltetési állomásra december hó 14-én megérkezvén, a vasut közgei, jelentkezése ellenére, neki azt 14-én ki nem adták, hanem a vasuti kocsiból kirakva, a teheráru-raktárban helyezték el. Ott aztán az összes áru a 14. és 15. közti éjjelen volt nagy hidegben megfagyott. A vasut ezzel szemben előadta, hogy a kérdéses áru decz. 14-én délutáni kiszolgáltatásra készen volt s felperes azt valószínűleg a vasárnapi munkaszünet miatt nem vitte el; tagadta, hogy az áru a raktárban fagyott meg, mert az már a kocsiban meg volt fagyva, amit a munkások, akik az árut kirakták, bizonyíthatnak. Az árut a dijszabás szerint a kocsiból ki kellett rakni s így akárhol fagyott meg az áru, azért a vasut, az üzletszabályzat 77. §-ának (1.) 4. pontja értelmében felelősséggel nem tartozik, a 75. §. (1.) tétele pedig a felelősséget szintén kizárja, de a 77. §. (2.) tétele értelmében törvényesen védelmezendő, hogy a kár tényleg az áru természetes minőségéből keletkezett. A bíróság elfogadta a vasut védekezését és ez alapon elutasította a keresetet. A győri ítéletábla az elsőbíróság ítéletét helybenhagyta, a Kuria azonban mindkét alsóbíróság ítéletét feloldotta s utasította a törvény-

széket, hogy a felperes által megnevezett tanukat hallgassa ki arra nézve, hogy a vasut a rendes kereskedő gondosságával járt-e el? A tanuvallomásokhoz képest hozzon új ítéletet, mely az esetben, ha nem járt el az imént jelzett gondossággal, kártérítéssel tartozik.

* **A vasuti díjszabások és az üzletszabályzatok nyilvánartása** A vasuti személy- és árudíjszabásokban bekövetkező mindennemű módosítások közhírré tétele tárgyában a kereskedelemügyi miniszter által kibocsátott új szabályrendelet szerint az üzletszabályzat, valamint a díjszabások, díjszabási pótlékok és az azokat módosító hirdetések vagy az utóbbiakra vonatkozólag kiadott körlevelek az illető díjszabásokban részes vasut igazgatóságánál, továbbá, a mennyiben az egyes hozzátartozó állomásokra vonatkoznak, ezeken az állomásokon is a közönség részéről leendő megtekintés céljából készen tartandók.

A nőről.

— Szellemes mondások. —

A nő el tudja titkolni szerelmét, de gyűlöletét nem

A férfiszerelemnek egyik eleme, hogy érezni akarja önjerejét. Ahogy a vadásznak nem nyújt gyönyörűséget a kikötött nyul lepuffantása, azonképen a férfi szívet sem esábitja egy nő, akiről tudja, hogy csak a kezét kell érte kinyújtani.

Két nő közt fenálló barátság nem egyéb, mint összeesküvés egy harmadik nő ellen.

Az a férfi, a ki sokat fontolgatja a nőket, az mindig csak a fontolgatásnál marad.

Mikor a nő visszautasít egy szerelmet, van bizonyosan egy másik, a melyet már elfogadott vagy legalább el szeretne fogadni.

A nők azért vannak, hogy szeressék és nem azért, hogy megértsék őket.

A nők, mint kiskorúak, a várakozásból élnek.

Az asszonyok a férfiaknak valóban életük aranyát adják, de mindig visszakövetelik aprópénzben.

Könnyebb megvédeni egy nő erényeit férfiakkal, mint jó hirnevét nőekkel szemben.

Egy nő mindaddig nem hiszi el, hogy jól van lefényképezve, míg arca másolatját mindenki végig nem dicséri.

A szerelmes nő olyan, mint a gyufa: ha lángra gyullad, elveszti a fejét.

Ha kedvesünket nem akarjuk elveszteni, akkor mindennap újra meg kell hódítanunk.

Ha egy férfi és egy nő olyan esztelen, hogy szerelem nélkül kel össze, akkor a világ ezt észszerű házasságnak nevezi.

Legtöbb nő rendszeren nem sokkal több rosszat gondol és beszél ellenségéről, mint — jó barátnőiről.

A nők haragusznak, ha azt mondják, hogy több szeretőjük van; az is restellik, ha azt mondják, hogy csak egy szeretőre tudtak szert tenni.

A nő gyakran többet megtart, mint a mennyit ígér.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

1, 13, 10, 5, 11. Disznón látható.

4, 16, 9, 12, 8. Magyar falu.

14, 7, 2. Fém.

18, 3, 15, 17. Férfi név.

6, 19, 10. Biró előtt folyik.

1—19. Egy híres magyar regény czime

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mellékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő folyó évi június hó 9. A helyes megfejtést június hó 10-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás“ 22-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Betegpénztár.

A 2 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Giza. Ilyesmit kérdezni legfeljebb esa a mámatól szabad, mi sokkal szemérmesebbek vagyunk, semhogy ily ügyekbe beavatkoznánk. Éppen ezért könyvet sem ajánlunk.

K R. Legjobb lesz, ha vissza vonja a kérvényét, mert balul üthet ki a dolog.

A báboln i csoda. Novellájának nem vehetjük hasznát, mert lötenyészéssel foglalkozó olvasónk nincs. **Hetes.** Tévedésben van.

G. Zoltán. Küldje be az ígért verseket s ha jók, nehányat kiadunk.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal.**

forró az ajka! És milyen szép . . . Eh, félre a csábítással! . . . A becsület, a becsület! . . .

Szólt az asszony:

— Zoltán, miért akar itt hagyni?

— Szomjas vagyok! — felelt zordon a férfi.

— Megcsókoljam?

— Mindjárt . . . Majd azután . . .

Remegő inakkal emelkedett föl a parlagról Malvin mellől. Egész testében remegett és most már gyáván, tétovázó lépésekkel támolygott a szekrényhez. Lopva visszatekintett a nőre, mintha bucsut akarna inteni. Nagy erejébe került, hogy vissza nem fordult és oda nem rohant a keblére, hogy üdvözüljön a csókjaitól . . . De nem lehet, nem lehet . . .

Első a becsület! . . .

Elszántan felkapta a mérgegpoharat és fenékiig kiirtette.

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű,
igen ezélszerű villany-
világításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába
kerül és pedig 1 finom
u. tajtékpipa kínai ezüst
foglalattal, 1 hozzávaló
pipaszár, 1 ezélszerű
dohányzsacska, 1 gyufa-
tartó, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivartárca,
1 házi pipa szárral
együtt, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivarvágó,
1 szivarhamutartó, 10
darab összesen.

4 és fél kilo. körülbelül
50 drb különféle illatu
finom pipere szappan
csak 5 korona.

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása
folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alatt
felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai
ezüst árukat mélyen leszállított áron, **potom**
6 frt 40 krért szállíthatom bárkinek és pedig
6 drb amer. szab. ezüst asztali kés, valódi
angol pengével,

6 d b amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
6 drb amer. szabad. ezüst evőkanál,
12 drb amer. szabad. ezüst kávékanál,
1 drb amer. szab. ezüst levesmerítő kanál,
1 " " " " tejmerítő kanál,
6 " angol „Viktoria“ pohártálca,
1 " remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak **6 frt 40 krért.**

Ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.
Az amerikai patent ezüst egy teljesen
fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann Józsefnél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pen-
géjű kés és 1 darab
szeletelő villa csak
4 kor. 50 fillér.

6 darab zománczott
fazék és 6 darab lábas,
különböző nagyságúak
csak
5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

két évi jótállás mellett
csak

5 korona.

13-13

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez címzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgálatomat felajánlom, egyuttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom,
hogy az összes vasuti alkalmazottak részér a gyógyszerek s állítását megkaptam és annak kiszolgálá-
sát gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó
különlegességek is kaphatók, ugymint:

„Szt. Antal“ köszvény és rheuma elleni folyadék. Ara 70 fillér.

„Szt. Antal pasztillák, mindenféle gyomorhaj, felfúvódás, rossz emésztés és étvágy-
talanság ellen Ara 60 fillér.

Tyukszemirtő „Pedin,“ biztos hatású szer tyukszem és bőrkeményedés ellen, este
reggel bekenni. Ara 60 fillér.

Erzsé et királyné gyöngyvirág arczkreme, a szeplő és májfoltokat eltávolítja
az arcz és kéznek habszerű színt ad, hatása egészen biztos. Ara 90 fillér. Az üres tégely 10 fillér,
visszavéteik. Hozzá

Erzsébet gyöngyvirág szappan, ára 60 fillér.

„Peditor“ biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipálás és ebből származó bőrbajok ellen.
A test minden részére alkalmazható Ara 70 fill r.

Dr. Moore fagybalzsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas visz-
kotést megszünteti, hatása biztos Ara 70 fill.

Erzsébet k. záj-essentia 20-30 csepp egy pohár vízbe cseppentve az inyhust
erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kellemes ízt kölcsönöz. Ara 70 fill.

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen Ara 70 fill.

„Magyarhoni balzsam b. pedró“ nagy szaktekintélyek által kitűnőnek találtatott
Ara kis doboz 30 fill., nagy doboz 45 fillér.

Erzsébet k. növény fogpora, kis doboz 50 fillér, nagy doboz egy korona.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számítatik.

Mély tisztelettel vagyok alázatos szolgálja

Popovits Antal,

az „Erzsébet“ hez címzett gyógyszerár tulajdonosa.

Sürgőnyezim: Popovits gyógyszerész Miskolcz.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszer-tárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágárczkenőcs.** Számos hölgy átadja jó hatását — szepítő, puhásítót ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balszam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rozsa és erém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szélessentia** néhány cseppel egyszeri szájjal kölcsönöz, a fozak romlását gátolja és a foghygiát erősíti. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fozakat desinfectálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szélessentia nem használható és fogfájás van, ajánlatos a kátró jó hatású (Pyrethro) svelezi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
 - Hajerősítő (balszam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorrosodást megakadályozza, valamint egyéb fejbőrbetegségek megelőzésére és kellemes illattal fogva szívesen alkalmazható. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 - Rácz Jenő keleti „Balszam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsinthentes balszamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajszszínhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
 - Cannabin** (tyukszem-balszam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sönörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- 10 példomban van és kozmeztudományokkal használatos a
- Migrain**, felfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaroló szer, Jamin aether 1 üveg 80 fillér.
- Fagyás ellen** Eszaki dr. Kepes fagykenőcs, 1 tégely 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.
- Kivannarra részletes aranyzék utasításokkal megküldetik a készítményekhez utasítás mellékelye van: a drága külföldi hasonmásokat, úgy mennyiségűk, mint minőségűk és olcsóságukkal fölléphetnek: úgy, hogy általában házi szerek gyárait legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Czél szerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kérik a szer árán kívüli postai portóköltések fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.